

Programozás nyelvek a
közoktatásban
7. előadás

Prolog rekord típus

Rekord-struktúra::

domains

```
szemelyleiras=szemely(nev, kor, cim)
```

predicates

```
olvas(szemelyleiras)
```

clauses

```
olvas(szemely(N, K, C)) ha readln(N) és  
readint(K) és readln(C).
```

goal

```
olvas(SZ) és write(SZ) és !
```


Prolog sorozat típus

Sorozat megadás:

- NIL vagy elem.sorozat
- [] vagy [elem|sorozat] vagy [elem, elem, ...]

Példa:

- 1.2.3.NIL
- [1|[2|[3|[]]]] vagy [1, 2, 3]

Elem művelet megvalósítása:

elem (E, [E, _]) .

elem (E, [_, S]) ha elem (E, S) .

Prolog sorozat típus

Hozzáfűz művelet megvalósítása:

hozzáfűz ([ ], S, S) .

hozzáfűz ([E|S1], S, [E, S2]) ha hozzáfűz (S1, S, S2) .

Létrehoz művelet megvalósítása:

létrehoz (S, T) ha valami (E) és nem (elem (E, T))
és létrehoz (S, [E|T]) vagy S=T.

Elemszám művelet megvalósítása:

elemszám (0, [ ]) .

elemszám (X, [_|S]) ha elemszám (Y, S) vagy X=Y+1.

Programozási tételek Prologban

Összegzés:

$\text{összeg}(0, [])$.

$\text{összeg}(X, [E|S])$ ha $\text{összeg}(Y, S)$ és $X=E+Y$.

Eldöntés:

$\text{eldönt}([E|_])$ ha $t(E)$.

$\text{eldönt}([_|S])$ ha $\text{eldönt}(S)$.

Megjegyzés: ha a sorozat nem bontható részekre (azaz üres), akkor egyik szabály sem alkalmazható, tehát a válasz hamis.

Programozási tételek Prologban

Kiválasztás:

`kiválaszt (E, [E|_])` ha `t(E)`.

`kiválaszt (E, [_|S])` ha `kiválaszt (E, S)`.

`kiválaszt (1, [E|_])` ha `t(E)`.

`kiválaszt (X, [_|S])` ha `kiválaszt (Y, S)` és `X=Y+1`.

`kiválaszt (1, E, [E|_])` ha `t(E)`.

`kiválaszt (X, E, [_|S])` ha `kiválaszt (Y, E, S)` és
`X=Y+1`.

Megjegyzés: Ez egyben a keresés tétel is.

Programozási tételek Prologban

Megszámolás:

`megszámol(0, []).`

`megszámol(A, [E|S])` ha `t(E)` és `megszámol(B, S)` és $A=B+1$.

`megszámol(A, [_|S])` ha `megszámol(A, S)`.

Rövidebb változat, ha lehet zárójelezni:

`megszámol(0, []).`

`megszámol(A, [E|S])` ha `megszámol(B, S)` és $(t(E) \text{ és } A=B+1 \text{ vagy } A=B)$.

Programozási tételek Prologban

Megszámolás:

Rövidebb változat, ha nem lehet zárójelezni:

`megszámol(0, []).`

`megszámol(A, [E|S])` ha `megszámol(B, S)` és
`új(A, B, E)`.

`új(A, B, E)` ha `t(E)` és `A=B+1` vagy `A=B`.

Programozási tételek Prologban

Maximumkiválasztás:

`maximum(E, [E]) .`

`maximum(E, [F|S])` ha `maximum(G, S)` és
`nagyobb(E, F, G)` .

`nagyobb(E, E, G)` ha `E >= G` .

`nagyobb(E, F, E)` ha `E >= F` .

Programozási tételek Prologban

Kiválogatás:

`kiválogat([], []).`

`kiválogat([E|T], [E|S])` ha `t(E)` és
`kiválogat(T, S).`

`kiválogat(T, [_|S])` ha `kiválogat(T, S).`

Szétválogatás:

`szétválogat([], [], []).`

`szétválogat([E|T], U, [E|S])` ha `t(E)` és
`szétválogat(T, U, S).`

`szétválogat(T, [E|U], [E|S])` ha
`szétválogat(T, U, S).`

Programozási tételek Prologban

Összefuttatás:

`össze([], [], []).`

`össze(S, [], S).`

`össze([], S, S).`

`össze([X|A], [Y|B], [X|C])` ha $X < Y$ és
`össze(A, [Y|B], C).`

`össze([X|A], [Y|B], [X|C])` ha $X = Y$ és
`össze(A, B, C).`

`össze([X|A], [Y|B], [X|C])` ha $X > Y$ és
`össze([X|A], B, C).`

Prolog rekurzív típus

Fa-struktúra::

összeg (F, gyökér (F)) .

összeg (F, fa (Bal, Jobb, E)) ha összeg (B, Bal) és
összeg (J, Jobb) és $F=E+B+J$.

TProlog szimuláció

TProlog újdonságok::

Folyamat létrehozása: `new ()` .

Folyamat felfüggesztése adott időtartamra: `hold (idő)` .

Folyamat feltételre felfüggesztése: `wait ()` vagy `wait-for ()` .

Folyamatok közötti kommunikáció: `send ()` .

TProlog szimuláció

Feladat:

Egy kikötőben 3 mólónál lehet kikötni (a,b,c). Ismerjük mindegyikhez a bejárattól a mólóig eljutási időt. A kikötés a következő lépésekből áll:

- engedélykérés valamely mólóhoz;
- várakozás az engedélyre;
- a móló megközelítése;
- kirakodás.

TProlog szimuláció

Megoldás:

kikötés(X) ha móló(X) és send(kérelem(X)) és
wait-for(ok) és távolság(X,I) és hold(I) és
hold(kirakodási idő).

móló(a). móló(b). móló(c).

távolság(a,2). távolság(b,3). távolság(c,2).

engedélyezés ha wait-for(kérelem(X)) és
szabad(X) és hold(1) és send(ok).

szabad(b). szabad(c).

new(kikötés(Móló),hajó,0,11) és
new(engedélyezés,parancsnokság)?

TProlog szimuláció

Kérdés:

```
new (kikötés (Móló) , hajó, 0, 11) és  
new (engedélyezés, parancsnokság) ?
```


Programozás nyelvek a
közoktatásban
7. előadás vége